Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 30 marca 2022 r.
(OR. pl)

7765/22

ENER 115
ENV 306
CONSOM 76
COMPET 199
IND 98
MI 242

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Do:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, sekretarz generalny Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	C(2022) 2026 final
Dotyczy:	KOMUNIKAT KOMISJI Plan prac w zakresie ekoprojektu i etykietowania energetycznego na lata 2022–2024

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument C(2022) 2026 final.

Zał.: C(2022) 2026 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 30.3.2022 r.
C(2022) 2026 final

KOMUNIKAT KOMISJI

Plan prac w zakresie ekoprojektu i etykietowania energetycznego na lata 2022–2024

{SWD(2022) 101 final}

KOMUNIKAT KOMISJI

Plan prac w zakresie ekoprojektu i etykietowania energetycznego na lata 2022–2024

1. WPROWADZENIE

Napięcia na rynku energii, które pojawiły się w UE w ostatnich miesiącach, dobitnie przypominają o ryzyku i kosztach, które zazwyczaj wynikają z dużego uzależnienia od importowanych paliw kopalnych i które spotęgował atak Rosji na Ukrainę. Ceny energii ponownie znajdują się w centrum uwagi politycznej ze względu na ich bardzo realny wpływ na obywateli i przedsiębiorstwa w Europie. **Nie jest to jednak pierwszy kryzys energetyczny w Europie ani prawdopodobnie nie ostatni, chyba że zwiększymy odporność** dzięki większym inwestycjom w transformację ekologiczną, kierując się przy tym zasadą „efektywność energetyczna przede wszystkim”[1]. Obecne zdolności w zakresie energii o obniżonej emisyjności są dalekie od zaspokojenia wszystkich potrzeb energetycznych, a niższe zużycie energii może wnieść natychmiastowy wkład w tych okolicznościach. W przyszłości oszczędności energii będą nieodłącznym elementem rozwoju optymalnego pod względem kosztów, odpornego systemu energetycznego, zdolnego do zapewnienia wszystkim przystępnych cenowo usług energetycznych i zwalczania ubóstwa energetycznego[2]. Efektywność energetyczna będzie również podstawowym elementem planu RePowerEU, który Komisja – na zlecenie przywódców UE – ma przedstawić do maja.

Polityka UE dotycząca ekoprojektu i etykietowania energetycznego jest najważniejszym elementem tego programu. Chodzi o przepisy dotyczące jednolitego rynku, które sprawiają, że wsparcie przejścia na czystą energię i realizacji celów UE w zakresie efektywności energetycznej i szerzej zakrojonych celów Europejskiego Zielonego Ładu, w tym programu na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym, jest łatwiejsze i mniej kosztowne dla przedsiębiorstw, obywateli i rządów. Tworzą one możliwości rynkowe i zwiększają odporność dzięki ustanowieniu zharmonizowanych przepisów dotyczących „produktów związanych z energią” w odniesieniu do takich aspektów, jak zużycie energii, zużycie wody, poziomy emisji i efektywność materiałową, pobudzają zarówno popyt na bardziej zrównoważone produkty, jak i ich podaż, a jednocześnie **znacznie ograniczają wydatki użytkowników energii**: szacuje się, że **oszczędności w 2021 r. przekroczyły 120 mld EUR i mogą się podwoić w 2022 r.**[3]

W ramach możliwości przewidzianych w obowiązujących unijnych przepisach dotyczących ekoprojektu i w połączeniu z ukierunkowaniem na efektywność energetyczną w niniejszym

---

[1] Zalecenie Komisji (UE) 2021/1749 z dnia 28 września 2021 r. w sprawie zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim”: od zasad do praktyki – Wytyczne i przykłady dotyczące jej wdrażania w procesie podejmowania decyzji w sektorze energetycznym i w innych sektorach.

[2] Zob. również COM(2021) 801 – wniosek dotyczący ZALECENIA RADY w sprawie zapewnienia sprawiedliwej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej.

[3] Zob. dokument roboczy służb Komisji.

planie prac kładzie się większy **nacisk na aspekty ekoprojektu dotyczące obiegu zamkniętego**, idąc za przykładem przedstawionym w poprzednim planie prac[9] i zgodnie z Planem działania dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym z 2020 r.[4] W związku z tym, jeszcze zanim rozporządzenie w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów wejdzie w życie i zastąpi obecną dyrektywę w sprawie ekoprojektu, można będzie przeanalizować nowe wymogi w odniesieniu do konkretnych produktów dotyczące aspektów efektywności materiałowej i analiza taka zostanie przeprowadzona. Powinno to doprowadzić do dalszej poprawy obiegu zamkniętego i ogólnego zmniejszenia śladu środowiskowego i klimatycznego produktów związanych z energią, a także do zwiększenia odporności UE.

Zarówno w **dyrektywie w sprawie ekoprojektu**[5], jak i **rozporządzeniu ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego**[6] określono kryteria przyjmowania środków dotyczących konkretnych grup produktów. Akty te zawierają również wymóg, aby priorytety były ustalane za pomocą **regularnie aktualizowanych kroczących planów prac**, w których podsumowuje się poczynione postępy i określa orientacyjne priorytety dotyczące nowych grup produktów związanych z energią, które należy uwzględnić.

Niniejszy plan bazuje na pracach przeprowadzonych od czasu przyjęcia pierwszej dyrektywy w sprawie ekoprojektu i poprzednich planów prac (obejmujących lata 2009–2011[7], 2012–2014[8] i 2016–2019[9]), ale obejmuje również prace wymagane na mocy rozporządzenia ustanawiającego ramy etykietowania energetycznego, w którym określono terminy zmiany skali istniejących etykiet oraz podsumowano postępy poczynione w odniesieniu do europejskiego rejestru produktów do celów etykietowania energetycznego (EPREL). Ponadto niniejszy plan obejmuje również podobne prace w zakresie **etykietowania opon**, chociaż opierają się one na konkretnej podstawie prawnej[10].

Rozporządzenie w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów, przyjęte w tym samym czasie co niniejszy plan prac, zastąpi dyrektywę w sprawie ekoprojektu rozporządzeniem mającym zastosowanie do szerszego zakresu produktów i umożliwi dalsze rozszerzenie wymogów w zakresie zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do produktów regulowanych. Do czasu wejścia w życie tego nowego rozporządzenia wdrażanie będzie kontynuowane w ramach obowiązującej dyrektywy. **W niniejszym dokumencie skoncentrowano się na produktach związanych z energią** i określono dotyczące ich priorytety i planowanie. Przedstawiono w nim prace horyzontalne nad konkretnymi produktami, związane z wdrażaniem, konsolidacją i dalszym rozwijaniem tego ważnego aktu prawnego UE mającego bezpośrednie zastosowanie.

---

4 https://ec.europa.eu/environment/strategy/circular-economy-action-plan_en

5 Dyrektywa 2009/125/WE.

6 Rozporządzenie (UE) 2017/1369.

7 COM(2008) 660 final.

8 SWD(2012) 434 final.

9 COM(2016) 773 final.

10 Rozporządzenie (UE) 2020/740 w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych parametrów.

W przyszłości, po przyjęciu rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów, prace nad produktami związanymi z energią zostaną włączone do szerzej zakrojonych planów prac opracowywanych na podstawie rozporządzenia i pozostaną w centrum uwagi.

Obecnie około 30 grup produktów związanych z energią jest regulowanych za pomocą **około 50 środków**. Mają one zastosowanie do miliardów produktów[11] wprowadzanych do obrotu każdego roku i wywierają na co dzień bezpośredni wpływ na dostawców, sprzedawców detalicznych, przedsiębiorstwa i konsumentów. Produkty podlegające tym przepisom odpowiadają za mniej więcej **połowę całkowitego zużycia energii końcowej w UE**.

Przygotowanie planu prac pokazało, że **nadal istnieją możliwości osiągnięcia znacznych, racjonalnych pod względem kosztów oszczędności wynikających z rozszerzenia zakresu na nowe produkty związane z energią**. Jednocześnie najważniejszym wnioskiem wyciągniętym z realizacji ostatniego planu prac jest to, że **wykorzystanie w pełni korzyści płynących z tego obszaru polityki będzie wymagało lepszego dopasowania poziomu ambicji i zasobów**, zarówno na potrzeby realizacji polityki na szczeblu UE, jak i jeżeli chodzi o działania państw członkowskich w zakresie nadzoru rynku.

2. SZACOWANE SKUTKI POLITYKI

W najnowszym sprawozdaniu rachunkowym dotyczącym ekoprojektu[12] oszacowano, że w 2020 r. wskutek wszystkich przepisów UE dotyczących ekoprojektu i etykietowania energetycznego **zmniejszyło się zapotrzebowanie na energię pierwotną w UE o 7 % lub 1 037 TWh/rok** (redukcja emisji gazów cieplarnianych o około 170 Mt ekwiwalentu CO_2), w tym o około 16 mld m³ gazu. Oszczędności energii wynikające z obowiązujących środków **znacznie wzrosną** w nadchodzących latach, w szczególności dzięki obrotowi zapasów, przy czym średnie oszczędności przekroczą 1 500 TWh/rok w latach 2021–2030. Ponad 60 % oszczędności energii w 2020 r. osiągnięto w sektorze mieszkaniowym, 24 % – w sektorze usług, a 10 % – w sektorze przemysłu. W 2020 r. przepisy UE przyniosły odbiorcom energii korzyści rzędu 60 mld EUR rocznie (około 0,4 % PKB UE), tj. 210 EUR rocznie na gospodarstwo domowe. Podobnie, w porównaniu ze scenariuszem zakładającym niezmienny kurs polityki, w 2020 r. wygenerowano dodatkowe przychody z działalności gospodarczej rzędu 21 mld EUR rocznie i szacuje się, że do 2030 r. wzrosną one do 29 mld EUR rocznie. Odpowiada to wzrostowi o ponad 320 000 bezpośrednich nowych miejsc pracy w 2020 r. (430 000 do 2030 r.). **Szacunki te opierają się na poziomach cen energii sprzed gwałtownych wzrostów cen** odnotowanych w 2021 r. (szczegółowe informacje można znaleźć w dokumencie roboczym służb Komisji).

---

[11] Szacuje się, że w 2020 r. w UE-27 sprzedano około 3 mld produktów objętych środkami, w tym 1,5 mld źródeł światła, 880 mln produktów elektronicznych, 350 mln opon i 240 mln innych produktów.

[12] Sprawozdanie rachunkowe dotyczące wpływu ekoprojektu z 2020 r.: https://data.europa.eu/doi/10.2833/72143

W sprawozdaniu wykorzystano dane Eurostatu, w tym bilans energetyczny (nrg_bal_c) oraz zdezagregowane zużycie energii końcowej w gospodarstwach domowych – ilościowo (nrg_d_hhq).

Ogólnie rzecz biorąc, z badania przeprowadzonego niedawno przez MAE[13] wynika, że w krajach realizujących długoterminową politykę urządzenia zużywają obecnie zazwyczaj o 30 % mniej energii, niż zużywałyby przy braku takiej polityki. Szacuje się, że najdłużej realizowane programy, takie jak programy w USA i UE, doprowadzą do rocznych **redukcji całkowitego zużycia energii elektrycznej o około 15 %** (co **w przypadku programu UE wynosi mniej więcej tyle co obecna całkowita produkcja energii wiatrowej w UE lub 2–3 razy więcej niż w przypadku paneli fotowoltaicznych**).

Badanie Eurobarometr wykazało, że **zdecydowana większość konsumentów w UE (93 %) rozpoznaje etykietę energetyczną**, a 79 % bierze ją pod uwagę przy zakupie urządzeń[14]. Najnowsze badania naukowe[15] potwierdzają, że etykiety informujące o pozycji produktu na skali, takie jak etykieta energetyczna UE, mają większy wpływ na zachowanie konsumentów niż alternatywne wzory.

3. AKTUALNA SYTUACJA I WNIOSKI WYCIĄGNIĘTE Z POPRZEDNICH PLANÓW PRAC

Przegląd obowiązujących środków jest dostępny w internecie[16]. Od 1 marca 2022 r. rozporządzenia w sprawie ekoprojektu obowiązują w odniesieniu do 29 grup produktów, natomiast rozporządzenia w sprawie etykietowania energetycznego mają zastosowanie do 15 grup produktów. Dobrowolne porozumienia branżowe zostały uznane w odniesieniu do konsol do gier i urządzeń do przetwarzania obrazu. W 2020 r. strony wypowiedziały starsze porozumienie w sprawie złożonych przystawek *set-top box* ze względu na malejący udział w rynku przedmiotowych produktów (takie produkty nadal podlegają przepisom horyzontalnym dotyczącym poboru mocy w trybie uśpienia i wyłączenia[17]).

Niniejszemu planowi prac towarzyszy szczegółowy opis postępów w realizacji priorytetów i prac określonych w ostatnim planie prac z 2016 r.[18] **Wiele osiągnięto**, m.in. unowocześniono etykiety energetyczne kluczowych produktów konsumpcyjnych, takich jak chłodziarki, pralki, telewizory i źródła światła, oraz przyjęto wymogi dotyczące ekoprojektu dla szeregu produktów – od serwerów po silniki elektryczne. **Około 40 % prac jest jednak nadal w toku** i zostanie przesunięte do obecnego okresu planowania. Wiele spośród przeprowadzonych prac nie doprowadziło do przyjęcia nowych przepisów, lecz zostało zakończone, ponieważ Komisja podjęła decyzję o zaprzestaniu prac lub przynajmniej o tymczasowym zaniechaniu działań legislacyjnych, ponieważ szczegółowe analizy wykazały, że potencjał był mniejszy lub

---

[13] „Achievements of Energy Efficiency Appliance and Equipment Standards and Labelling Programs: 2021 update" [„Korzyści płynące z programów dotyczących norm efektywności energetycznej i etykietowania urządzeń i sprzętu: aktualizacja z 2021 r."]: https://www.iea-4e.org/projects/eesl-achievements-reports/

[14] Eurobarometr nr 492, maj 2019 r.: https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2238

[15] https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC127006

[16] https://ec.europa.eu/info/energy-climate-change-environment/standards-tools-and-labels/products-labelling-rules-and-requirements/energy-label-and-ecodesign_pl

[17] Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1275/2008.

[18] (SWD(2022) 101).

trudniejszy do zrealizowania, niż początkowo zakładano, albo gdyż w kontekście ograniczonych zasobów kadrowych przeważyły inne priorytety, bądź ze względu na połączenie powyższych czynników. **Okna, suszarki do rąk, agregaty sprężarkowe i czajniki elektryczne to przykładowe produkty, nad którymi przerwano prace**, wykazujące ograniczony albo trudny do zrealizowania potencjał, oraz w przypadku których nie można było kontynuować działań przy dostępnych zasobach administracyjnych.

Podstawową zasadą lepszego stanowienia prawa jest potrzeba **regularnego przeglądu i dostosowywania istniejących przepisów** w celu zapewnienia, by pozostały one aktualne, skuteczne i funkcjonalne **w świetle rozwoju rynku i technologii**. Mając na względzie ten fakt, wszystkie rozporządzenia w sprawie ekoprojektu i etykietowania energetycznego, a także przepisy ramowe zawierają szczegółowe klauzule przeglądowe określające terminy przedstawienia przeglądów lub przyjęcia zmienionych rozporządzeń przez Komisję. Aby uniknąć niepotrzebnych opóźnień, Komisja będzie odtąd przyjmować indywidualne środki w odniesieniu do konkretnych grup produktów, gdy tylko będą one gotowe, chyba że wyjątkowe okoliczności będą uzasadniały inne rozwiązanie[19].

Jednym z najważniejszych wniosków jest to, że z upływem czasu łączny nakład pracy niezbędny do przeprowadzenia **takich kluczowych prac „przeglądowych"** staje się znaczący, w miarę jak zakres prawodawstwa się rozszerza (pod względem produktów i rodzajów wymogów), oraz że **prace te należy lepiej uwzględniać przy ustalaniu priorytetów**. W przeciwnym razie pociągną one za sobą **opóźnienia, które będą miały istotne konsekwencje pod względem utraconych korzyści**. Był to jeden z kluczowych wniosków płynących z audytu przeprowadzonego w 2019 r. przez **Europejski Trybunał Obrachunkowy** (ETO)[20]. W przypadku trzech wybranych produktów audyt wykazał, że proces przygotowawczy trwał odpowiednio 8, 7 i 6 lat, a nie przewidywane 3,5 roku. Prace „przeglądowe" są zatem bardzo ważnym elementem planu prac. Jednocześnie Komisja będzie dążyć do usprawnienia tego procesu przez włączenie badań przeglądowych do równoległych ocen/ocen skutków oraz do lepszej koordynacji dyskusji na forum konsultacyjnym z ogólnym procesem lepszego stanowienia prawa.

Kolejnym ważnym wnioskiem z ostatniego okresu jest **zasadnicze znaczenie prac w zakresie normalizacji technicznej** dla ekoprojektu i etykietowania energetycznego. W wyroku z 2018 r.[21] stwierdzającym nieważność rozporządzenia w sprawie etykiet energetycznych w odniesieniu do odkurzaczy Sąd orzekł, że rozporządzenia mogą podlegać zaskarżeniu, jeżeli pojawią się jakiekolwiek wątpliwości co do tego, czy warunki badania odzwierciedlają rzeczywiste warunki użytkowania. Jednocześnie w nowszym i powiązanym wyroku[22] Sąd wyraźnie potwierdził konieczność, aby badania były również dokładne i odtwarzalne. Biorąc pod uwagę różnorodność technologii i zachowań użytkowników, terminowe opracowanie norm

---

[19] Zob. również art. 16 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2017/1369.

[20] Sprawozdanie specjalne nr 01/2020: Unijne działania w zakresie ekoprojektu i etykietowania energetycznego – istotny wkład w poprawę efektywności energetycznej, niemniej osłabiony znacznymi opóźnieniami i nieprzestrzeganiem przepisów.

[21] Wyrok Sądu z dnia 8 listopada 2018 r. w sprawie Case T- 544/13 RENV.

[22] Wyrok Sądu z dnia 8 grudnia 2021 r. w sprawie T- 127/19.

zharmonizowanych wraz z metodami stanowiącymi dobry kompromis między tymi kryteriami jest nieodłącznym i często trudnym wyzwaniem, wymagającym dużych zasobów. W nowej strategii UE w zakresie normalizacji[23] zaproponowano zestaw działań mających na celu zwiększenie funkcjonalności i sprawności europejskiego systemu normalizacji, ponowne uczynienie z norm istoty odpornego, ekologicznego i cyfrowego jednolitego rynku UE oraz umocnienie światowej pozycji europejskiego systemu normalizacji.

4. PRIORYTETY DOTYCZĄCE KONKRETNYCH PRODUKTÓW W NADCHODZĄCYCH LATACH

4.1. Przegląd obowiązujących środków

Komisja **ma przedstawić lub przyjąć 38 przeglądów przed końcem 2024 r. i kolejne 8 w 2025 r.** – związane z nimi prace trzeba będzie zatem rozpocząć z wyprzedzeniem (zob. wykaz w dokumencie roboczym służb Komisji). Przeglądy te łącznie stwarzają znaczne możliwości osiągnięcia dalszych oszczędności energii i efektywności materiałowej: przybliżone pierwsze szacunki wskazują na **możliwe dodatkowe oszczędności w fazie użytkowania rzędu co najmniej 170 TWh (ok. 600 petadżuli (PJ) lub zapotrzebowanie na ciepło ok. 15 mln mieszkań), uzupełnione dodatkowymi korzyściami** związanymi z efektywnością materiałową/gospodarką o obiegu zamkniętym; uzyskanie tych oszczędności będzie jednak wymagało również dużego nakładu pracy, a kwestia ta zdominuje działania podejmowane w ramach obecnego planu prac.

Komisja zamierza nadać priorytet pracom nad przeglądami w trzech głównych grupach z następujących względów:

- **Urządzenia grzewcze i chłodzące**; w kontekście inicjatywy „Fala renowacji" Rada zwróciła się do Komisji o „przyspieszenie bieżących prac nad urządzeniami grzewczymi i chłodzącymi poprzez jak najszybszą zmianę skali etykiet energetycznych"[24]. Prace te istotnie przyczynią się do obniżenia emisyjności budynków i realizacji planu działania na rzecz eliminacji zanieczyszczeń[25] w ramach ogólnych celów Zielonego Ładu, gdyż produkty te są produktami o najwyższym zużyciu energii spośród wszystkich produktów regulowanych.
- Inne grupy produktów z **etykietami energetycznymi przewidzianymi do zmiany skali**[26]; konsumenci muszą być w stanie nadal ufać etykietom energetycznym UE jako adekwatnemu i aktualnemu narzędziu, którym kierują się przy dokonywaniu wyborów; terminowa zmiana skali i aktualizacja pozostałych „starych" etykiet energetycznych jest zatem ważna, a także konieczna, aby w pełni wykorzystać nowe funkcje oferowane przez EPREL.
- Zakończenie **niektórych innych przeglądów** stwarzających znaczące dodatkowe możliwości w zakresie oszczędności energii lub materiałów, które to przeglądy już dawno powinny zostać

[23] COM(2022) 31 final z 2.2.2022.

[24] https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:0638aa1d-0f02-11eb-bc07-01aa75ed71a1.0018.02/DOC_1&format=PDF

[25] COM(2021) 400 final z 12.5.2021.

[26] Suszarki bębnowe, systemy wentylacyjne, sprzęt gospodarstwa domowego do gotowania.

zakończone, lub gdy szczególne okoliczności wskazują wyraźną lub pilną potrzebę przeglądu (np. pompy do wody, wentylatory, zasilacze zewnętrzne).

4.2. Nowe środki rozpoczęte w ramach poprzedniego planu prac, które należy zakończyć

W poprzednich planach prac określono – na podstawie badań zakresu i wstępnych szacunków – produkty, w odniesieniu do których środki dotyczące ekoprojektu i etykietowania energetycznego wydawały się najbardziej obiecujące. Niektóre z tych obszarów prac są nadal w toku i zostały przeniesione do obecnego planu prac ze względu na oczekiwane dodatkowe korzyści.

Poczyniono znaczne postępy w zakresie oceny wykonalności wymogów dotyczących ekoprojektu oraz systemu etykietowania energetycznego dla **telefonów komórkowych i tabletów**. Wymogi te miałyby wpływ na aspekty związane z efektywnością energetyczną oraz efektywnością materiałową (trwałość, możliwość naprawy, możliwość ulepszenia i zdolność do recyklingu). Oczekuje się, że rozporządzenia zostaną przyjęte do końca 2022 r.

Podobnie zaawansowane są prace nad oceną wykonalności wymogów dotyczących ekoprojektu i etykietowania energetycznego w odniesieniu do **modułów, falowników i systemów fotowoltaicznych**, w tym ewentualnych wymogów dotyczących śladu węglowego.

Jeśli chodzi o **urządzenia do przetwarzania obrazu**, Komisja oceniła rewizję dobrowolnej umowy zaproponowaną przez przedstawicieli sektora i stwierdza, że przyjęcie tej rewizji nie pozwoli osiągnąć celów uwzględnionych w Planie działania dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym i nie może zostać uznane za zgodne z wytycznymi dotyczącymi instrumentów samoregulacyjnych[27], w szczególności w odniesieniu do ewentualnego ponownego wykorzystania materiałów zużywalnych. Jak zapowiedziano w Planie działania dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym, Komisja rozpocznie przygotowywanie środków regulacyjnych w odniesieniu do tej grupy produktów.

Komisja kontynuuje prace horyzontalne nad **produktami ICT**, jak zapowiedziano w planie prac na lata 2016–2019, za pomocą specjalnego badania dotyczącego ICT[28]. W pierwszej części przedstawiono dowody na potrzeby badania przygotowawczego (zakończonego przed opracowaniem niniejszego planu prac) nad efektywnością kilku grup produktów ICT i oszczędnościami, które można w ich przypadku osiągnąć[29]. Druga część będzie dotyczyła ogólnego zużycia energii przez produkty ICT (w tym ze względu na ich połączalność i transmisję danych), efektywności materiałowej i aspektów behawioralnych w celu określenia

[27] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32016H2125&qid=1649083473911

[28] https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau//product-groups/522/home

[29] Na przykład urządzeń sieciowych przedsiębiorstw, małych urządzeń sieciowych do użytku domowego i biurowego, wzajemnie połączonych domowych urządzeń audio i wideo.

najskuteczniejszych sposobów ich uregulowania w stosownych przypadkach. Ocena powinna uwzględniać tempo rozwoju technologicznego w każdej grupie produktów.

Jednocześnie Komisja kontynuuje prace nad **inteligentnymi urządzeniami energetycznymi**, aby rozwinąć potencjał elastyczności po stronie popytu w sektorze mieszkaniowym lub usługowym. Ponieważ głównym problemem wskazanym w poprzednich badaniach była interoperacyjność, Komisja zamierza wspierać spójny rozwój na rynku i przestrzeganie standardów otwartych przez przemysł za pomocą podejścia dobrowolnego[30]. Prace te są **powiązane z kilkoma innymi obszarami działania**, z których część zostanie omówiona bardziej szczegółowo w przygotowywanym **planie działania na rzecz cyfryzacji sektora energetycznego**[31].

4.3. Szczególne zadania wymagane w obszarze etykietowania opon

Zgodnie z **rozporządzeniem w sprawie etykietowania opon** Komisja jest zobowiązana do realizacji szeregu konkretnych zadań, w tym do:

- przyjęcia do czerwca 2022 r. aktu delegowanego wprowadzającego **nowe wymagania informacyjne dotyczące opon bieżnikowanych**, pod warunkiem że będzie dostępna odpowiednia metoda badania. Metoda taka nie jest jednak jeszcze dostępna, ale trwają nad nią prace. Bieżnikowanie stwarza **istotne możliwości w zakresie oszczędności związanych z ropą naftową** i innymi materiałami;
- przyjęcia aktu delegowanego w sprawie **etykietowania pod kątem ścierania/przebiegu opon**, pod warunkiem że będzie dostępna odpowiednia metoda badania; **przyczyni się to do realizacji szerzej zakrojonych działań w ramach Planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym dotyczących mikrodrobin plastiku**. Metoda taka nie jest jednak jeszcze dostępna, ale trwają nad nią prace;
- koordynowania prac związanych z **dostosowaniem badań międzylaboratoryjnych na podstawie rozporządzenia w sprawie etykietowania opon**, co ma również istotne konsekwencje dla prawodawstwa UE w zakresie emisji CO_2 z pojazdów lekkich i pojazdów ciężkich. Najnowsze sprawozdanie opublikowano w grudniu 2021 r.[32];
- chociaż **przegląd rozporządzenia** jest przewidziany do 2025 r., sektor zasygnalizował potrzebę poczynienia postępów w tym zakresie, ponieważ **zmiana skali**, pierwotnie zaproponowana przez Komisję, lecz nieutrzymana przez Parlament i Radę w ostatnio przeprowadzonym przeglądzie, jest obecnie wyraźnie potrzebna.

---

[30] https://ses.jrc.ec.europa.eu/development-of-policy-proposals-for-energy-smart-appliances

[31] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13141-Cyfryzacja-sektora-energetycznego-plan-dzia%C5%82ania-UE_pl

[32] https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/energy_climate_change_environment/standards_tools_and_labels/documents/egla_report_2021_final.pdf

4.4. Orientacyjny wykaz nowych grup produktów związanych z energią, które mają zostać zbadane

Niniejszy plan prac przygotowano w następstwie szczegółowego badania przygotowawczego obejmującego analizę licznych potencjalnych obszarów działań oraz szeroko zakrojone konsultacje z obywatelami i zainteresowanymi stronami. Więcej informacji na ten temat można znaleźć w dokumencie roboczym służb Komisji towarzyszącym niniejszemu planowi.

W badaniu przygotowawczym opracowano wykaz **31 produktów będących najbardziej obiecującymi kandydatami** do dalszych prac (w tym produktów już badanych w przeszłości, ale dotychczas nieregulowanych). Na podstawie wstępnych szacunków łącznie stwarzają one możliwości osiągnięcia **nowych potencjalnych oszczędności w fazie użytkowania w 2030 r. rzędu 1 000 PJ lub 278 TWh, tj. ok. 2 % zużycia energii pierwotnej w UE w 2020 r.**[33] Szacowane **możliwości związane z energią wbudowaną w materiały mają ten sam rząd wielkości** (i są w dużym stopniu uzależnione od założeń dotyczących zakresu i rygorystyczności środków horyzontalnych dotyczących trwałości, lecz również wiążą się z innymi korzyściami). **Co ważne, wpływ ten z czasem wzrośnie** wraz ze stopniowym zastąpieniem zapasów produktów jednostkami spełniającymi nowe wymogi. Wychodząc od zestawu 31 produktów, określono bardziej ograniczony wykaz (przedstawiony w poniższej tabeli) obejmujący produkty, w odniesieniu do których **Komisja przewiduje rozpoczęcie badań rozpoznawczych**. Priorytetowo potraktowano te produkty, które wykazują największy potencjał w zakresie efektywności energetycznej lub efektywności materiałowej i które jednocześnie uzyskały dobre wyniki pod względem innych kryteriów, zaś dotyczące ich informacje zwrotne od zainteresowanych stron nie budziły poważnych wątpliwości co do szans powodzenia, jak określono poniżej.

Grupa produktów	**Potencjał w zakresie oszczędności energii do 2030 r. (związany z fazą użytkowania lub efektywnością materiałową)**	**Ustalenia**[34]
Emitery niskotemperaturowe (grzejniki, konwektory itp.)	170 petadżuli (PJ) (faza użytkowania)	Największy potencjał w zakresie oszczędności energii, istotne w kontekście inicjatywy „Fala renowacji”/obniżenia emisyjności budynków
Profesjonalne urządzenia pralnicze	33 PJ (faza użytkowania)	Analizowane w przeszłości[35] i obecnie uważane za bardziej dojrzałe w świetle postępu poczynionego w zakresie normalizacji

[33] Należy zauważyć, że oszczędności tych nie należy kumulować z danymi liczbowymi podanymi w planie prac na lata 2016–2019 w odniesieniu do tego samego roku.

[34] Więcej informacji można znaleźć w dokumencie roboczym służb Komisji.

[35] Wspomniane po raz pierwszy w planie prac z 2012 r.

		technicznej
Profesjonalne zmywarki do naczyń	20 PJ (faza użytkowania)	Analizowane w przeszłości[36] i obecnie uważane za bardziej dojrzałe w świetle postępu poczynionego w zakresie normalizacji technicznej
Uniwersalne zasilacze zewnętrzne	12–27 PJ (wbudowane)	Powiązanie z inicjatywą dotyczącą uniwersalnej ładowarki, zostanie uwzględnione w ramach przeglądu obowiązującego rozporządzenia w sprawie zasilaczy zewnętrznych[37]
Ładowarki do pojazdów elektrycznych	11 PJ (faza użytkowania)	Po 2030 r. potencjalne oszczędności wzrosną do niemal 76 PJ rocznie w 2050 r. W związku z tym rozsądne jest rozważenie ustanowienia wymogów, zanim zostanie zainstalowanych dużo potencjalnie nieefektywnych ładowarek.

5. ASPEKTY HORYZONTALNE

5.1. Wkład w gospodarkę o obiegu zamkniętym

Chociaż efektywność energetyczna jest w naturalny sposób głównym przedmiotem prac dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią, z czasem w coraz większym stopniu rozważano i uwzględniano inne aspekty, zwłaszcza od czasu opracowania pierwszego Planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym[38]. Oprócz niektórych istniejących wymogów dotyczących trwałości szereg środków przyjętych w 2019 r.[39] obejmuje nowe elementy gospodarki o obiegu zamkniętym wraz z wymogami dotyczącymi możliwości naprawy, zdolności do recyklingu, łatwości demontażu pod koniec przydatności do użycia i ponownego wykorzystania (zob. przykłady w dokumencie roboczym służb Komisji towarzyszącym niniejszemu planowi).

Jednocześnie, w następstwie sporządzonego przez Komisję zlecenia normalizacji M/543[40], Europejski Komitet Normalizacyjny i Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki (CEN-CENELEC) sfinalizowały normy horyzontalne dotyczące aspektów efektywności materiałowej w odniesieniu do produktów związanych z energią. Obejmują one normy

[36] Tamże.

[37] Mimo że zasilacze zewnętrzne są już regulowane, jako nową grupę produktów wskazano zasilacze „uniwersalne" ze względu na znaczenie i specyfikę analizy koniecznej do ustalenia niezbędnych kryteriów/cech. Zob. informacje na temat trwającego przeglądu pod adresem: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13351-Zasilacze-zewnetrzne-wymogi-dotyczace-ekoprojektu-i-informacji-przeglad-_pl

[38] COM(2015) 614.

[39] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_19_5895

[40] https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/mandates/index.cfm?fuseaction=search.detail&id=564

horyzontalne[41] dotyczące trwałości, zdolności do recyklingu, możliwości naprawy, ponownego wykorzystania i ulepszenia, zawartości materiałów z recyklingu itp. Mogą one stanowić podstawę opracowywania norm efektywności materiałowej specyficznych dla konkretnego produktu w odniesieniu do produktów związanych z energią.

Na podstawie normy dotyczącej możliwości naprawy, ponownego wykorzystania i udoskonalenia (EN 45554) Wspólne Centrum Badawcze Komisji opracowało system oceny punktowej możliwości naprawy. Komisja bada możliwości wprowadzenia go w odniesieniu do odpowiednich produktów, w miarę możliwości w postaci informacji podawanych na etykiecie energetycznej konkretnych produktów, takich jak smartfony i tablety. Prace te są przełomowe i mogą wpłynąć na poprawę praktyk przemysłowych na całym świecie.

Ponadto metodyka w zakresie ekoprojektu dla produktów związanych z energią (MEErP – zob. załącznik) jest obecnie przedmiotem rewizji w celu wprowadzenia bardziej systematycznego sposobu uwzględniania aspektów gospodarki o obiegu zamkniętym podczas przeprowadzania badań przygotowawczych lub przeglądowych dotyczących konkretnych grup produktów.

W nadchodzących pracach kontynuowana będzie tendencja do zwiększania nacisku na gospodarkę o obiegu zamkniętym dzięki uwzględnieniu odpowiednich wymogów na podstawie dotychczasowych doświadczeń, w szczególności w związku z wdrażaniem środków z 2019 r. Wymogi takie byłyby wspierane przez poprawę metodyki i możliwości normalizacji oraz powinny przyczynić się do przejścia na nowe ramy prawne dotyczące ekoprojektu dla zrównoważonych produktów.

Z myślą o przyszłości Komisja dokona również dalszej oceny możliwości i stosowności ustanowienia bardziej szczegółowych wymogów dotyczących konkretnych produktów w odniesieniu do następujących aspektów:

Rodzaje wymogów	**Potencjalne oszczędności energii do 2030 r. (związane z użytkowaniem lub efektywnością materiałową)**
Zawartość materiałów z recyklingu	160 PJ (zawartość materiałów)
Trwałość, oprogramowanie układowe i oprogramowanie komputerowe	Co najmniej 175–1 052 PJ (zawartość materiałów)
Surowce deficytowe, istotne dla środowiska i krytyczne	Duży potencjał w zakresie zasobów

41 https://standards.cencenelec.eu/dyn/www/f?p=205:32:0::::FSP_ORG_ID,FSP_LANG_ID:2240017,25&cs=10B7B067CC7107748A52C1C034BB4CFD3

Wymogi teoretycznie mają zastosowanie do wszystkich produktów związanych z energią; potrzebne będą specjalne badania przygotowawcze, aby pomóc w określeniu kategorii produktów, które są najistotniejsze dla potencjalnych podejść regulacyjnych.

5.2. Prace normalizacyjne

Egzekwowanie wymogów dotyczących ekoprojektu lub etykietowania produktów na podstawie ich odpowiednich właściwości wymaga jasnych definicji sposobu określania efektywności i może być badane w odniesieniu do dowolnego konkretnego produktu. W tym celu zharmonizowane normy techniczne określające odpowiednie metody badań mogą pomóc producentom – jeżeli stosują oni określone w nich metody – skorzystać z „**domniemania zgodności**" w celu wykazania zgodności z wymogami prawnymi. Prace nad normalizacją techniczną są istotnym, ale często pomijanym elementem wdrażania, a niedawne doświadczenia pokazują, jak ważne jest rozpoczęcie tych prac na jak najwcześniejszym etapie równolegle z przygotowywaniem nowych lub nowelizowanych rozporządzeń. Zlecenia normalizacji można sfinalizować i przyjąć dopiero po przyjęciu odpowiednich rozporządzeń dotyczących ekoprojektu lub etykietowania. Najlepiej byłoby, gdyby ich opracowywanie rozpoczynało się wcześniej, tak aby można było je zakończyć w odpowiednim czasie po przyjęciu rozporządzeń, biorąc pod uwagę, że opracowanie samej normy zajmuje zwykle około 27 miesięcy. Cały proces trwa zwykle znacznie dłużej i obejmuje także uprzednie przyjęcie zlecenia normalizacji, a następnie ocenę i zatwierdzenie norm w celu opublikowania odniesień do nich w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. W przypadku gdy zharmonizowane normy europejskie obejmujące wszystkie istotne aspekty nie są dostępne w chwili przyjęcia, może zaistnieć konieczność uwzględnienia metod przejściowych w środkach wykonawczych.

Nowe zlecenia normalizacji muszą być sporządzone dla większości – jeśli nie wszystkich – nowych lub nowelizowanych rozporządzeń będących w opracowaniu. Zlecenia dotyczące **oświetlenia, wyświetlaczy elektronicznych, komercyjnych urządzeń chłodniczych i urządzeń chłodniczych do użytku domowego** zostały niedawno przedłożone lub są właśnie opracowywane. Na podstawie starszych mandatów opracowano projekty norm dla kilku innych grup produktów.

5.3. Europejski rejestr produktów do celów etykietowania energetycznego (EPREL)

Europejski rejestr produktów do celów etykietowania energetycznego (EPREL) to baza danych utworzona i obsługiwana przez Komisję. Od 1 stycznia 2019 r. dostawcy (producenci, importerzy lub upoważnieni przedstawiciele) mają **prawny obowiązek rejestrowania w EPREL wszystkich produktów podlegających zasadom etykietowania energetycznego przed wprowadzeniem ich na rynek europejski**.

Zgodnie z przepisami EPREL służy następującym celom:

- **dostarczaniu społeczeństwu informacji** dotyczących produktów wprowadzonych do obrotu oraz ich etykiet energetycznych i kart informacyjnych produktu;
- **wspieraniu organów nadzoru rynku** w wykonywaniu ich zadań wynikających z rozporządzenia w sprawie etykietowania energetycznego (i etykietowania opon), w tym w egzekwowaniu wymogów;

- **dostarczaniu Komisji aktualnych informacji dotyczących efektywności energetycznej** produktów do celów przeglądów etykiet energetycznych.

Po niedawnym uruchomieniu interfejsu publicznego w wersji beta z marca 2022 r.[42] informacje z EPREL będą również w coraz większym stopniu wspierać **wdrażanie innych polityk Zielonego Ładu**. Dane z EPREL stanowią odtąd naturalny punkt wyjścia do wszelkich ocen dotyczących tego, które klasy etykiet energetycznych są „najwyższymi dwoma istotnie licznymi" klasami lub klasami wyższymi dla poszczególnych produktów. Jest to kryterium stosowane obecnie do wdrożenia szeregu polityk UE, w tym w odniesieniu do **zachęt publicznych**[43], zrównoważonych **inwestycji sektora prywatnego**[44], zielonych **zamówień publicznych**[45] i **obniżonych stawek VAT na niektóre produkty opatrzone etykietą energetyczną**, które spełniają określone kryteria etykietowania energetycznego oraz, w stosownych przypadkach, kryteria niskiej emisji cząstek stałych[46].

EPREL ma również funkcje **ułatwiające dostawcom i detalistom przestrzeganie przepisów**. Dostawcy mogą zdecydować się na skorzystanie z wbudowanego generatora etykiety, aby uzyskać obrazy etykiety graficznej w formatach zgodnych z wymogami na podstawie deklarowanych wartości efektywności i cech produktu. Detaliści mogą zamieścić odesłanie do EPREL, w tym za pośrednictwem interfejsów programowania aplikacji, pojawiające się podczas wyświetlania etykiet lub kart informacyjnych produktu w internecie, ograniczając tym samym do minimum wysiłek związany z prezentowaniem aktualnych, spójnych i wielojęzycznych informacji.

Mimo że EPREL działa, to **w 2022 r. należy się zająć funkcjami**, które są istotne dla osiągnięcia wyżej wymienionych celów. Należą do nich:

- specjalny **portal internetowy**, który będzie **pojedynczym punktem dostępu zapewniającym ukierunkowane informacje** obywatelom, organom krajowym, dostawcom, sprzedawcom i osobom odpowiedzialnym za wyznaczanie kierunków polityki (II/III kw.);
- poprawa interfejsu użytkownika i **narzędzi dostępnych dla organów nadzoru rynku** w celu usprawnienia ich działań (III kw.);
- **przekształcenie struktury dokumentacji technicznej** w celu usprawnienia działalności związanej z rejestracją przez dostawców i ułatwienia analizy tej dokumentacji przez organy odpowiedzialne za zgodność z przepisami (I–III kw.);

---

42 https://eprel.ec.europa.eu

43 Zob. art. 7 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2017/1369.

44 Zob. unijna systematyka dotycząca zrównoważonego rozwoju i pilotażowa inicjatywa EFI w zakresie gwarancji na rzecz zrównoważonego rozwoju w ramach segmentu MŚP w programie InvestEU.

45 Zob. załącznik IV do proponowanej rewizji dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej.

46 Zob. nowy pkt 22 dodany do załącznika III do dyrektywy 2006/112/WE, https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14754-2021-INIT/pl/pdf.

- rozpoczęcie **wdrażania znowelizowanych rozporządzeń** w odniesieniu do niektórych grup produktów i ewentualne **dodanie nowych** (fotowoltaika, smartfony/tablety) (IV kw.).

Ponadto konieczne będzie rozważenie warunków i trybu udzielania **dostępu do EPREL lub niektórych jego funkcji operatorom i ewentualnie organom z określonych państw trzecich**, w szczególności tych, które są częścią unii celnej lub Wspólnoty Energetycznej. Konkretne warunki i skutki takich zmian będą jednak musiały zostać dokładnie przeanalizowane, przygotowane i – docelowo – wdrożone, a nie da się tego zrobić w bardzo krótkim czasie.

5.4. Nadzór rynku i wsparcie podmiotów gospodarczych

Skuteczny nadzór rynku ma podstawowe znaczenie dla zapewnienia właściwego egzekwowania przepisów, **osiągnięcia oczekiwanych** korzyści, stworzenia **równych warunków działania dla przedsiębiorstw**, **dostarczania konsumentom wiarygodnych informacji o produkcie** oraz dla zagwarantowania, aby **ramy cieszyły się zaufaniem** obywateli, organów regulacyjnych i przedsiębiorstw.

Nadzór rynku należy do kompetencji krajowych i ponieważ obecnie nie ma obowiązku sprawozdawczego, dane dotyczące egzekwowania i przestrzegania przepisów są ograniczone. Jak wynika z dostępnych dowodów i jak potwierdzono w przeprowadzonym przez Europejski Trybunał Obrachunkowy w 2020 r. audycie dotyczącym ekoprojektu, **nieprzestrzeganie przepisów stanowi spory problem**. W finansowanych przez UE projektach nadzoru rynku często obserwuje się wysoki dwucyfrowy odsetek produktów wykazujących problemy ze zgodnością (zarówno pod względem formalnym, jak i merytorycznym)[47], ale obejmują one stosunkowo niewielkie niezgodności formalne, które można skorygować za pomocą dobrowolnych działań (np. niewłaściwa wartość w karcie informacyjnej produktu), a nie tylko poważne problemy, takie jak niespełnienie minimalnego wymogu dotyczącego ekoprojektu. Ogólnie szacuje się, że z powodu nieprzestrzegania przepisów utracono **co najmniej 10 % potencjalnych oszczędności energii wynikających z ekoprojektu i etykietowania energetycznego**, co odpowiada 15,3 Mtoe energii pierwotnej rocznie w 2020 r. (czyli 178 TWh) oraz **6,4 mld EUR rocznych wydatków konsumentów** na rachunki za energię (na podstawie poziomów cen energii z 2020 r.). Odpowiada to dodatkowym emisjom w wysokości **31 Mt ekwiwalentu CO_2 rocznie i pociąga za sobą znaczną utratę przychodów i miejsc pracy dla przemysłu**. Dane te sugerują, że jakiekolwiek wzmocnienie skromnych środków wydatkowanych przez państwa członkowskie na krajowy nadzór rynku w zakresie ekoprojektu i etykietowania energetycznego byłoby wysoce opłacalne pod względem generowanych zysków.

W nadchodzącym okresie **Komisja zwiększy wsparcie dla państw członkowskich**, aby przyczynić się do skuteczniejszego i bardziej jednolitego stosowania przepisów dotyczących

[47] Było tak np. w przypadku chłodziarek skontrolowanych w ramach projektu EEPLIANT2 w latach 2018–2019. Wstępne wyniki projektu EEPLIANT3 z listopada 2021 r. w dużej mierze to potwierdzają, ponieważ w przypadku **75 %** skontrolowanych produktów odnotowano problemy z dokumentacją techniczną lub z wymogami dotyczącymi etykietowania online, z tym że dane liczbowe mogą nie być w pełni reprezentatywne ze względu na podejście oparte na analizie ryzyka stosowane zazwyczaj przy pobieraniu próbek produktów.

nadzoru rynku w dziedzinie ekoprojektu i etykietowania energetycznego. Wsparcie to będzie obejmować:

- ciągłe doskonalenie **narzędzi informatycznych**, takich jak system informacyjny i komunikacyjny do celów nadzoru rynku[48] (ICSMS) i EPREL, oraz wspieranie innych narzędzi, np. tych, które pomagają sprostać wyzwaniom związanym z nadzorem rynku w zakresie handlu elektronicznego i nowych łańcuchów dostaw;
- **wsparcie techniczne i logistyczne dla grup współpracy administracyjnej** (ADCO);
- finansowanie **wspólnych lub uzgodnionych działań i kampanii**;
- **współpraca z państwami członkowskimi na szczeblu politycznym** w zakresie sposobów poprawy nadzoru rynku, w tym poziomu udostępnianych przez nie zasobów;
- zaproponowanie **nowych przepisów prawnych**, które poprawią nadzór rynku, w ramach proponowanego rozporządzenia w sprawie ekoprojektu (zob. inicjatywa dotycząca zrównoważonych produktów);
- inne istotne działania zaplanowane w programie prac Europejskiej Sieci ds. Zgodności Produktów (EUPCN) na lata 2021–2022, w tym zaangażowanie organów celnych.

Komisja będzie również nadal wspierać **działania podejmowane przez podmioty gospodarcze na rzecz przestrzegania przepisów** na różne sposoby, np. przez obsługiwanie funkcjonalnych skrzynek pocztowych, na które można przesyłać pytania, przygotowywanie szczegółowych wytycznych, opracowywanie odpowiedzi na często zadawane pytania, zamieszczanie informacji na stronie internetowej Komisji itp. Komisja rozważy również zapewnienie **finansowania unijnego na rzecz stworzenia – przy udziale sektora – instrumentu wsparcia przestrzegania przepisów**, który będzie stymulował aktywne działania informacyjne i zapewniał terminową i ukierunkowaną pomoc, aby pomóc dostawcom i detalistom w lepszym zrozumieniu spoczywających na nich obowiązków i ich wypełnianiu.

5.5. Aspekty międzynarodowe i współpraca międzynarodowa

Unijne środki z zakresu polityki dotyczące ekoprojektu, a w szczególności etykietowania energetycznego, a także związane z nimi normy techniczne i procedury badań dotyczące produktów regulowanych, wywarły **znaczny pozytywny wpływ w państwach trzecich daleko poza granicami UE**[49].

Z jednej strony kilku **znaczących partnerów handlowych UE systematycznie stosuje unijne przepisy dotyczące ekoprojektu lub etykietowania** w kontekście swoich stosunków z UE. Dotyczy to w szczególności **EOG, unii celnej z Turcją** i **Wspólnoty Energetycznej**. Z drugiej

---

[48] https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/information-and-communication-system-market-surveillance_en

[49] Study on Impacts of the EU's Ecodesign and Energy/Tyre Labelling Legislation on Third Jurisdictions [Badanie dotyczące wpływu unijnych przepisów dotyczących ekoprojektu i etykietowania energetycznego/etykietowania opon na jurysdykcje państw trzecich],
Waide i in., https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/201404_ieel_third_jurisdictions.pdf

strony producenci w innych dużych państwach wywozu i tak muszą spełniać unijne wymogi, aby móc wprowadzać towary do obrotu w UE, co z kolei może motywować do ustanawiania krajowych wymogów, które są w pełni lub częściowo dostosowane do unijnych wymogów, i ułatwiać ich ustanawianie. Jednocześnie ważne jest, aby UE nadal przestrzegała obowiązujących w tym zakresie przepisów na szczeblu WTO.

Współpraca międzynarodowa w zakresie efektywności energetycznej produktów jest również czynnikiem wpływającym na szybkość i kierunek rozwoju programów na całym świecie. Niektóre jurysdykcje państw trzecich uważają, że korzystne jest stosowanie podobnych lub identycznych wymogów w celu wykorzystania znacznego nakładu pracy, jaki został już włożony w opracowanie przepisów UE. Jednocześnie **UE jest daleka od bycia liderem pod każdym względem** i w odniesieniu do wszystkich produktów, a zatem może również korzystać ze starań podejmowanych gdzie indziej i wyciągać z nich wnioski. Zbieżność przepisów może również zmniejszyć koszty przestrzegania przepisów i oceny zgodności ponoszone przez przedsiębiorstwa z UE działające zarówno na ważnych rynkach eksportowych, jak i na rynku UE. Aby promować taką wzajemnie korzystną wymianę, Komisja będzie nadal wspierać ugruntowane międzynarodowe wielostronne fora polityki produktowej, takie jak **program współpracy technologicznej MAE w zakresie energooszczędnych urządzeń końcowych (4E)**[50] i **inicjatywa na rzecz wdrażania wysoce energooszczędnych urządzeń i sprzętu (SEAD)**[51], oraz będzie uczestniczyć w tych forach. Kontynuowana będzie również współpraca dwustronna, aby przyspieszyć wdrażanie najlepszych praktyk w zakresie ekoprojektu i etykietowania energetycznego w krajach partnerskich oraz dalej zwiększać zbieżność przepisów na całym świecie.

6. WNIOSEK

Unijny program dotyczący ekoprojektu i etykietowania energetycznego jest jednym z największych i najdłuższej realizowanych na świecie programów dotyczących urządzeń, wykorzystującym **siłę jednolitego rynku** w UE i poza jej granicami z korzyścią dla konsumentów, przedsiębiorstw i środowiska.

Ekoprojekt/etykietowanie energetyczne wnosi **istotny i coraz większy wkład w realizację celów Europejskiego Zielonego Ładu** i pakietu „Gotowi na 55” oraz w działania na rzecz konsumentów borykających się z wysokimi cenami energii, których rachunki w przeciwnym razie byłyby znacznie wyższe: przy obecnym poziomie cen szacuje się, że realizowana polityka umożliwi **zmniejszenie wydatków użytkowników energii w UE o ponad 250 mld EUR rocznie.**

Inwestowanie w kontynuację i wzmocnienie tego programu, aby lepiej dopasować go do ambitnych celów i zasobów, to również inwestowanie w **większą odporność UE na przyszłe kryzysy związane z cenami energii** i wyzwania dla bezpieczeństwa dostaw wynikające z uzależnienia UE od importowanych paliw kopalnych. Podobnie coraz większy nacisk na

[50] https://www.iea-4e.org/

[51] https://www.superefficient.org/

efektywność materiałową, np. zdolność do recyklingu, przyczynia się do zwiększenia **odporności łańcucha dostaw** w UE.

Zacieśnienie współpracy międzynarodowej – zarówno na szczeblu wielostronnym, jak i dwustronnym – jest konieczne, aby przyspieszyć wdrażanie programów dotyczących efektywności energetycznej produktów na całym świecie, a także może przyczynić się do zwiększenia zbieżności przepisów z korzyścią dla UE i krajów partnerskich.

Europejski rejestr produktów do celów etykietowania energetycznego, EPREL, zapewnia bezprecedensową przejrzystość rynku i otwiera nowe możliwości wzmocnienia pozycji konsumentów w UE i współpracy z nimi. W coraz większym stopniu będzie to również praktyczne **narzędzie wdrażania niedawno wprowadzonych warunków dotyczących efektywności produktów w innych obszarach polityki UE** (zielona taksonomia, zielone zamówienia publiczne w ramach dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, zachęty publiczne, dyrektywa VAT).

Ten obszar polityki nadal ma **znaczny potencjał w zakresie zapewniania** konsumentom w UE **dodatkowych, wysoce efektywnych pod względem kosztów korzyści**, zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza oraz oszczędności energii/ograniczenia emisji CO_2, które w przeciwnym razie musiałyby zostać osiągnięte w ramach innych polityk na szczeblu unijnym lub krajowym. Terminowe przeglądy obowiązujących przepisów, wspieranie prawidłowego stosowania/egzekwowania wymogów, opracowanie EPREL i zbadanie możliwości regulacji nowych produktów związanych z energią wymagają jednak znacznych wysiłków.

W związku z tym w kontekście pakietu dotyczącego polityki zrównoważonych produktów Komisja wyraźnie wskazała na potrzebę znacznego zwiększenia zasobów przeznaczonych na wdrażanie polityki dotyczącej ekoprojektu w ramach ambitniejszej polityki zrównoważonych produktów i zachęca państwa członkowskie do przedsięwzięcia takich samych kroków w odniesieniu do krajowych działań w zakresie nadzoru rynku.